

مطالعه و تحلیل دوره مس و سنگ دشت مغان بر اساس داده‌های باستان‌شناختی یاتاق تپه‌سی

نوع مقاله : مقاله پژوهشی

نویسندگان

علی کریمی کیا¹، رضا رضالو²، اکبر عابدی³، اردشیر جوانمردزاده⁴

¹ دانشگاه محقق اردبیلی

² هیات علمی گروه باستان شناسی دانشگاه محقق اردبیلی

³ دانشگاه هنر اسلامی تبریز

⁴ -دانشگاه محقق اردبیلی

10.22059/JARCS.2021.319501.142989

چکیده

رودخانه ارس و سایر رودهای منطقه مغان از لحاظ شکل‌گیری محوطه‌های پیش‌از تاریخی نقش مهمی را ایفا کرده است. گرچه دشت مغان تاکنون از نظر فعالیت‌های باستان‌شناختی چندان مورد توجه نبوده است. در حالی که فعالیت‌های گسترده علمی در حوضه دریاچه ارومیه انجام یافته و منطقه دشت مغان از این نظر مغفول مانده است. محوطه یاتاق تپه‌سی، یکی دیگر از محوطه پیش‌از تاریخی گرمی مغان می‌باشد که مورد پژوهش علمی قرار گرفته است. هدف اصلی مقاله، معرفی سنت‌های سفالی و مشخص ساختن توالی گاهنگاری منطقه مورد مطالعه است. برای دستیابی به مطالعات دقیق‌تر ارتباطات فرهنگی با سایر مناطق و مشخص شدن جدول گاهنگاری در منطقه مورد مطالعه در دوره مس‌وسنگ، پرسش‌های ذیل مطرح می‌گردد: برحسب مطالعه داده‌های فرهنگی از جمله داده‌های سفالی، محوطه یاتاق تپه‌سی مربوط به کدام دوره / دوره‌های فرهنگی است؟ فرضیه اصلی که در این ارتباط می‌توان گفت محوطه مذکور مربوط به دوره‌های مس و سنگ میانی و مس و سنگ جدید می‌باشد. با توجه به داده‌های باستان‌شناختی بدست آمده، محوطه یاتاق تپه‌سی بیشتر با کدام مناطق جغرافیای ارتباطات فرهنگی دارد؟ مطالعات انجام یافته، ارتباطات و اشتراکات فرهنگی با سایر مناطق شمال غرب ایران علی‌الخصوص با منطقه قره‌داغ و حوضه دریاچه ارومیه و همچنین قفقاز جنوبی را نشان می‌دهد. نگارش پیش‌رو، با روش میدانی و با رویکرد توصیفی، تحلیلی صورت می‌گیرد. به عنوان نتیجه نهایی و با توجه به ویژه‌گی سفالی و سایر داده‌های فرهنگی می‌توان به پیوستگی‌های فرهنگی با سایر مناطق شمال غرب و جایگاه آن در جدول گاهنگاری شمال غرب ایران اشاره کرد و از لحاظ گاهنگاری تاریخی برابر با 3600/3700-4500 ق.م را شامل می‌شود.

کلیدواژه‌ها

یاتاق تپه‌سی، دشت مغان، گرمی، مس و سنگ، شمال غرب ایران

موضوعات

برای مشاهده مقالات مرتبط با موضوع، روی نام موضوع کلیک کنید.

مقالات آماده انتشار، پذیرفته شده انتشار آنلاین از تاریخ 01 دی 1400

فایل ما

XML

سابقه مقاله

اشتراک گذاری

ارجاع به این مقاله

لینک آمار

تعداد مشاهده مقاله: 46